

Î N C H E I E R E

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Bogdan Raisa,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Chirica Raisa
împotriva SRL „Bogalecon-Moldova” și Bogdan Raisa cu privire la declararea
nulă a Certificatului părții sociale nr. 16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de
donație a părții sociale nr. 12335 din 29 august 2013,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, prin care au
fost admise apelurile declarate de către Chirica Raisa, prin intermediul avocatului
Ocerednaia Larisa, și de SRL „Bogalecon-Moldova”, a fost casată parțial hotărârea
din 22 martie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, în partea respingerii
acțiunii înaintată de Chirica Raisa privind declararea nulității contractului de
donație a părții sociale nr. 12335 din 29 august 2013, cu emiterea în partea dată a
unei noi hotărâri, prin care s-a admis acțiunea înaintată de Chirica Raisa, fiind
constatată nulitatea absolută a contractului de donație a părții sociale nr. 12335 din
29 august 2013, încheiat între Chirica Nicolai și Bogdan Raisa; în rest dispozițiile
din hotărâre s-au menținut fără modificări,

c o n s t a t ă:

La 04 decembrie 2014, Chirica Nicolai s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată către SRL „Bogalecon-Moldova” și Bogdan Raisa cu privire la declararea
nulă a Certificatului părții sociale nr. 16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de
donație a părții sociale nr. 12335 din 29 august 2013.

În motivarea acțiunii a invocat, că la 29 august 2013, la biroul notarului public
Dimitriu Svetlana, a fost încheiat contractul de donație a unei cote-părți de 1,83% a
capitalului social SRL „Bogalecon-Moldova” între Chirica Nicolai și Bogdan
Raisa, înregistrat cu nr. 12335. În punctul 2.2 al contractului de donație, este
indicat că 1,83% al capitalului social SRL „Bogalecon-Moldova” îi aparține lui
Chirica Nicolai în baza certificatului nr. 16 din 20 aprilie 2001. Luând cunoștință
de copia autenticată a certificatului nr. 16 din 20 aprilie 2001, în baza căruia a
fost încheiat contractul de donație, reclamantul a depistat că acesta conține niște
date eronate, care duc la nulitatea lui. Potrivit reclamantului, acesta niciodată nu a
primit un astfel de certificat, nu a luat cunoștință de conținutul acestuia și nu l-a
prezentat la notar.

Astfel, reclamantul consideră că, contractul de donație fiind perfectat în baza unui certificat nul, nu poate fi considerat legal și, în consecință, este nul.

La 23 decembrie 2014, Bogdan Raisa a depus cerere privind încetarea procesului în cauză.

Prin încheierea din 06 februarie 2015 a Judecătorei Glodeni, cererea pârâtei Bogdan Raisa și a reprezentantului acesteia, avocatul Bosîi Constantin, privind încetarea procesului, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 13 august 2015 a Judecătorei Glodeni, s-a admis parțial cererea privind asigurarea acțiunii înaintate de către SRL „Bogalecon-Moldova” și s-a dispus a interzice Camerei Înregistrării de Stat, înregistrarea în Registrul de Stat al Persoanelor juridice și în statutul SRL „Bogalecon-Moldova” a oricăror modificări ce duc la înstrăinarea/redistribuirea de la Bogdan Raisa a părții sociale 1,83%, primite de la Chirica Nicolai în baza deciziei Camerei Înregistrării de Stat, Oficiului Bălți din 21 ianuarie 2014, hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 13 decembrie 2013, contractului de donație din 29 august 2013, înregistrat cu nr. 12335; a interzice Raisa Bogdan înstrăinarea/redistribuirea persoanelor terțe a părții sociale 1,83%, primite de la Chirica Nicolai în baza deciziei Camerei Înregistrării de Stat, Oficiul Bălți din 21 ianuarie 2014, hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 13 decembrie 2013, contractului de donație din 29 august 2013, înregistrat cu nr. 12335.

Prin decizia din 27 octombrie 2015 a Curții de Apel Bălți, încheierea de asigurare a acțiunii a fost menținută fără modificări.

Prin încheierea din 01 decembrie 2015 a Judecătorei Glodeni, s-a respins cererea pârâtei Raisa Bogdan privind înștiințarea notarului public Dimitriu Svetlana despre posibilitatea intervenirii în calitate de coreclamant sau copârât în proces. Totodată, prin încheierea din 01 decembrie 2015 a Judecătorei Glodeni, notarul public Dimitriu Svetlana a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea din 02 martie 2016 a Judecătorei Glodeni, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Chirica Nicolai către SRL „Bogalecon-Moldova” și Bogdan Raisa cu privire la declararea nulă a Certificatului părții sociale nr. 16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013, s-a suspendat până la determinarea succesorului în drepturi a lui Chirica Nicolai, decedat la 09 februarie 2016.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2016 a Judecătorei Glodeni, s-a reluat procesul în cauză și s-a înlocuit reclamantul Chirica Nicolai cu succesorul său în drepturi – Chirica Raisa.

Conform cererii de concretizare și completare a cerințelor, Chirica Raisa a solicitat recunoașterea nulității certificatului nr. 16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de donație a părții sociale în mărime de 1,83% din capitalul social al SRL „Bogalecon-Moldova” din 29 august 2013, înregistrat cu nr.12335, încheiat între Chirica Nicolai și Bogdan Raisa, cu aducerea părților la poziția inițială.

În motivarea acestei cereri, Chirica Raisa a invocat că Legea privind societățile cu răspundere limitată din 14 iunie 2007, Regulamentul societăților economice din Republica Moldova nr.500 din 10 septembrie 1991, valabil până în 2007 și Statutul societății din 24 mai 1999, stabilesc unele restricții și interdicții pentru eliberarea certificatului de confirmare a deținerii părții sociale și de înstrăinare a părții sociale, în cazul neachitării integrale a părții sociale din capitalul social.

Potrivit reclamantei, capitalul social inițial la data de 20 aprilie 2001 a fost achitat în mărime de 40%, iar capitalul social majorat nu a fost achitat de asociați. Mai mult, la data înregistrării majorării capitalului social, asociații întreprinderii, inclusiv Chirica Nicolai, nu au semnat documentele privind transmiterea patrimoniului în valoare de 273 440 lei către întreprindere. Toate actele în numele asociaților, fără procură, au fost semnate de către Bogdan Raisa și Bogdan Constantin. Reclamanta consideră că Bogdan Raisa, activând în anul 2013 la SRL „Bogalecon-Moldova” în funcțiile de director-adjunct și contabil-șef, a cunoscut cu siguranță acest lucru, însă, cu toate acestea, pârâta nelegitim a pus în circulație certificatul de asociat al lui Chirica Nicolai, l-a folosit și l-a transmis notarului ca temei juridic pentru întocmirea contractului de donație a părții sociale.

La fel, Bogdan Raisa a înstrăinat nelegitim din proprietatea lui Chirica Nicolai partea socială a acestuia din capitalul social al SRL „Bogalecon-Moldova” și a obținut-o în proprietatea sa, prin adresarea personală către Camera Înregistrării de Stat cu cerere de înregistrare a modificărilor în Registru, fără prezența lui Chirica Nicolai și în lipsa procurii din partea acestuia.

Ca urmare, mai indică că, Raisa Bogdan cu încălcarea normelor imperative ce țin de condițiile și modul eliberare a certificatului deținerii părții sociale și a modului de înstrăinare a părții sociale, nelegitim a obținut în proprietatea sa, partea socială a asociatului Chirica Nicolai în capitalul social al SRL „Bogalecon-Moldova”.

La 10 iunie 2014, Chirica Nicolai a primit copia certificatului nr. 16 din 20 aprilie 2001 și tot atunci, din răspunsul SRL „Bogalecon-Moldova”, a aflat că acesta conține niște date false și nevalabile, în certificat sunt invocate eronat: numărul înregistrării de stat, adresa întreprinderii, suma capitalului social, datele de identitate ale lui Chirica Nicolai, mărimea părții sociale în lei; iar ștampila aplicată pe certificatul datat cu 20 aprilie 2001, de facto a fost primită de SRL „Bogalecon-Moldova” la 22 martie 2005. Mai atestă faptul că, încheierea tranzacției de înstrăinare a părții din capitalul social a fost efectuată prin înșelăciune și acțiuni de rea-voință a donatarului Bogdan Raisa, or, ultima a tănuț circumstanțele ce țin de activele nete ale întreprinderii și i-a mințit, comunicându-le că mărimea capitalului social este de 5 400 lei.

Prin hotărârea din 22 martie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, acțiunea a fost admisă parțial; s-a declarat nul Certificatul părții sociale nr.16 din 20 aprilie 2001, eliberat de SRL „Bogalecon-Moldova” pe numele lui Chirica Nicolai; s-a respins cerința cu privire la declararea nulă a contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013. Măsurile de asigurare a acțiunii, aplicate prin încheierea din 13 august 2015 a Judecătoriei Glodeni, s-au menținut până la devenirea definitivă a hotărârii în cauză.

Prin decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, au fost admise apelurile declarate de către Chirica Raisa, prin intermediul avocatului Ocerednaia Larisa, și de SRL „Bogalecon-Moldova”, a fost casată parțial hotărârea din 22 martie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, în partea respingerii acțiunii înaintată de Chirica Raisa privind declararea nulității contractului de donație a părții sociale nr. 12335 din 29 august 2013, cu emiterea în partea dată a unei noi hotărâri, prin care s-a admis acțiunea înaintată de Chirica Raisa, fiind constatată nulitatea absolută a contractului de donație a părții sociale nr. 12335 din 29 august

2013, încheiat între Chirica Nicolai și Bogdan Raisa; în rest dispozițiile din hotărâre s-au menținut fără modificări.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Certificatul părții sociale, datat cu 10 aprilie 2001, conține un șir de date nevalabile la acel moment, deoarece apariția acestora se atestă cu mult mai târziu și, ca urmare, nu poate fi considerat ca fiind licit la data eliberării acestuia.

Totodată, instanța a reținut că potrivit raportului de expertiză nr. 307 din 23 februarie 2015, impresiunile de ștampilă SRL „Bogalecon-Moldova”, imaginate în certificatul de confirmare a deținerii părții sociale din capitalul statutar al SRL „Bogalecon-Moldova” pe numele lui Chirica Nicolai, au fost create nu cu ștampila rotundă a societății, impresiunile experimentale ale căreia au fost prezentate la expertiză în calitate de material comparativ, ci de o altă ștampilă.

La fel, conform raportului de expertiză nr. 306 din 02 martie 2015, semnăturile executate din numele lui Bogdan Constantin în rubrica „Administrator” din Certificatul de confirmare a deținerii părții sociale din capitalul statutar al SRL „Bogalecon-Moldova” nr. 16 pe numele lui Chirica Nicolai, au fost executate nu de către Bogdan Constantin și nu de către Bogdan Raisa, ci de altă persoană, fapt ce denotă că comitetul de conducere al societății, în persoana administratorului Bogdan Constantin, nu a manifestat și nu și-a exprimat voința de a elibera lui Chirica Nicolai certificatul asociatului al SRL „Bogalecon-Moldova” la data invocată în acesta.

De asemenea, Curtea de Apel Bălți a stabilit cu certitudine că la înregistrarea întreprinderii, capitalul social a fost achitat parțial în proporție de 40%, în sumă de 2 160 lei, iar asociații SRL „Bogalecon-Moldova” la fel nu au vărsat integral nici aportul în natură la capitalul social la care s-au subscris în mărime de 271 280 lei, or, careva date reflectate în raportul financiar pentru perioada anului 2001 al SRL „Bogalecon-Moldova” nu denotă înregistrarea activelor (utilajului), care au fost înregistrate ulterior la majorarea capitalului social, depunerii aportului asociaților în natură (utilaj) în valoare de 271 280 lei.

În această ordine de idei, instanța de apel a considerat că contractul de donație a părții sociale nr. 12335 din 29 august 2013, încheiat între Chirica Nicolai și Bogdan Raisa, este lovit de nulitate absolută, or, asociatul Chirica Nicolai nu a vărsat integral aportul subscris la capitalul social a SRL „Bogalecon-Moldova”, și, respectiv, prin prisma prevederilor art. 152 Cod civil, nu putea dona cota-parte ce îi aparținea.

La 12 martie 2018, Bogdan Raisa a contestat cu recurs decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii din 22 martie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Potrivit recurenței, instanța nu trebuia să admită în calitate de probă un raport de expertiză efectuat în cadrul unui proces penal, deoarece recurenta nu a avut acces în cadrul acestuia și nu a avut posibilitatea de a formula propriile întrebări, nu a beneficiat de dreptul de a alege expertul sau de a obiecta împotriva raportului de expertiză, în așa mod fiindu-i lezate drepturile procedurale.

La 08 mai 2018, Chirica Veaceslav și Bogdan Rodica au înaintat o cerere, prin care au solicitat în baza art. 70 din Codul de procedură civilă, înlocuirea defunctei/intimatei Chirica Raisa cu succesorii ei în drepturi – Chirica Veaceslav și Bogdan Rodica, precum și acordarea unui termen pentru a prezenta referința la cererea de recurs înaintată de Bogdan Raisa.

Prin încheierea din 16 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a înlocuit defuncta reclamantă/intimată Chirica Raisa cu succesorul ei în drepturi Chirica Veaceslav.

La 07 iunie 2018, Chirica Veaceslav a depus referință la cererea de recurs înaintată de Bogdan Raisa, solicitând considerarea acesteia ca fiind inadmisibilă din motivul că nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Bogdan Raisa, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 14 decembrie 2017, fiind expediată participanților la proces la data de 10 ianuarie 2018 (f.d. 39, vol. III), și recepționată de Bogdan Raisa la 12 ianuarie 2018 (f.d. 41). Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost depus la 12 martie 2018, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta

necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Bogdan Raisa.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Bogdan Raisa.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Visternicean,

Victor Burduh